

Kärkihanke 3: Nopeutetaan siirtymistä työelämään (AMK)

A) OPISKELIJAVALINTOJEN UUDISTAMINEN

Opiskelijavalintojen uudistamistoimenpiteet tulee raportoida alakohtaisesti. Raportoinnissa voi käyttää OKM:n ohjauksessa käytettävää alaluokittelua:

- Kasvatusalat
- Terveys- ja hyvinvointialat
- Taiteet ja kulttuurialat sekä humanistiset alat
- Yhteiskuntatieteet ja palvelualat
- Liiketalous, hallinto ja oikeustieteet
- Luonnontieteet
- Tietojenkäsittely ja tietoliikenne sekä tekniikan alat
- Maatalous- ja metsätieteelliset alat
- Hammaslääketiede
- Lääketiede

1. Mitä toimenpiteitä olette tekemässä korkeakoulutasoisesti ja alakohtaisesti valintakomenettelyjen kehittämiseksi, erityisesti liittyen pitkäkestoista valmentautumista vaativista pääsykokeista luopumiseen kullakin alalla? Miten korkeakoulujen välinen alakohtainen yhteistyö on edennyt?

2. Miten siirto-opiskelijoiden, koulutusalan vaihtajien valintamenettelyiden kehittäminen etenee? Miten aikuisten tutkintoon johtavan koulutuksen valintamenettelyjä kehitetään?

3. Onko korkeakoulussa käynnissä uutta valintakokeisiin liittyvää tutkimusta tai valintamenettelyihin liittyvää arviointia?

Haaga-Helia on valtakunnallinen Arenen valintaperusteyhteistyön vastuukorkeakoulu liiketalouden, tietojenkäsittelyn ja liikunnan alalla. Tässä tehtävässä Haaga-Helia on aktiivisesti vastannut ja vastaa edelleen valintaperusteiden kehittämisestä, valintakokeiden sisällöstä ja valtakunnallisesta koordinoinnista ammattikorkeakoulujen kesken.

Ammattikorkeakoulut ovat kehittäneet ja ovat edelleen kehittämässä ja edistämässä joustavampia ja virtaviivaisempia opiskelijavalintoja Arenen piirissä tehtävällä valintaperusteita ja -menettelyjä koskevalla yleisellä ja koulutusalaakohtaisella yhteistyöllä. Haaga-Helia on ollut kehittämässä ja ottanut käyttöön valtakunnallisen sosiaali-, terveys-, liikunta- ja kauneudenhoitoalan sähköisen esivalintakokeen vuonna 2016.

Sosiaali-, terveys-, liikunta- ja kauneudenhoitoalan sähköisellä esivalintakokeella on valittu hakijat varsinaiseen valintakokeeseen kevään 2016 yhteishausta alkaen. Esivalintakoe koskee alan amk-tutkintoon johtavan koulutuksen hakukohteita, jotka osallistuvat valintakunnalliseen opiskelijavalintayhteistyöhön. Sillä karsitaan varsinaiseen valintakokeeseen osallistuvien hakijoiden määrä valintaperustesuosituksen mukaisesti. Aiemmin esivalinta toteutettiin hakijoiden koulumenestyspisteiden perusteella.

Uudistuksilla parannetaan sekä lukiokoulutuksella että ammatillisen toisen asteen koulutuksella olevien hakijoiden keskinäistä yhdenvertaista kohtelua ja toisaalta edistetään hakijan mahdollisuutta löytää oikea ala nopeammin ja nopeutetaan siirtymistä toiselta asteelta korkeakouluun. Valintakokeiden sähköistäminen on tunnistettu ammattikorkeakouluissa yhtenä kehittämiskohteena. Haaga-Helia osallistuu yhdessä muiden ammattikorkeakoulujen

kanssa OKM:n opiskelijavalintojen kehittämistä koskevaan kärkihankkeeseen. Sen kautta ammattikorkeakoulut kartoittavat ja toteuttavat valintakokeiden sähköistämiseen liittyviä mahdollisuuksia ja toimenpiteitä. Sosiaali-, terveys-, liikunta- ja kauneudenhoitoalan nykyisestä esivalintakokeen toteutuksesta saadaan tietoa ja kokemuksia sähköisen valintakokeen edistämistä varten. Kärkihankkeen kautta edistetään myös todistusvalinnan käyttöä.

Ylioppilastutkintotodistuksen yhtenäistä pisteytystä rakennetaan korkeakoulusektoreiden yhteistyönä. Hankkeen kautta on tarkoitus vahvistaa myös ammatillisen toisen asteen tutkintotodistuksen käyttöä valintatapana.

Vuonna 2017 Haaga-Helia käyttää uutena suoravalintatapana ylioppilastutkintotodistusta ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa liiketalouden, finanssi- ja talousasiantuntijan, myyntityön ja tietojenkäsittelyn päiväkoulutuksissa (hakijan ensimmäisessä hakutoiveessa).

2. Miten siirto-opiskelijoiden, koulutusalan vaihtajien valintamenettelyiden kehittäminen etenee? Miten aikuisten tutkintoon johtavan koulutuksen valintamenettelyjä kehitetään?

Haaga-Helia toteuttaa siirtohaun Opintopolku.fi-palvelussa kaksi kertaa vuodessa ammattikorkeakoulujen yhteisten aikataulujen mukaisesti. Koulutusohjelmien vaihtoon ammattikorkeakoulun sisällä on jatkuva haku aika. Siirtohakujen osalta yhteistyö ammattikorkeakoulujen kesken toimii hyvin.

Yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat tehneet yhteisen siirto-opiskelijavalintasuosituksen, jossa on korkeakoulusektoreiden yhteiset suositukset valintamenettelyistä alkaen vuodesta 2017.

Haaga-Heliassa selvitetään parhaillaan hakukohteiden tiivistämistä. Tässä yhteydessä on esillä mahdollisten aikuisten tutkintoon johtavien koulutusten (monimuotototeutusten) uudenlaiset valintayhteistyömallit Haaga-Heliassa sekä alan sisällä että eri koulutusalojen välillä.

3. Onko korkeakoulussa käynnissä uutta valintakokeisiin liittyvää tutkimusta tai valintamenettelyihin liittyvää arviointia?

Haaga-Heliassa toteutetaan vuosittain hakijakysely, jolla pyritään jatkuvasti kehittämään valintamenettelykäytäntöjä.

B) TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN JA KORKEA-ASTEEN KOULUTUKSEN VÄLISEN YHTEISTYÖN LISÄÄMINEN

4. Mitä uusia yhteistyökäytäntöjä korkeakoululla on toisen asteen kanssa? Valmisteleeko korkeakoulu uusia yhteistyömalleja toisen asteen kanssa?

5. Tarjoaako korkeakoulu avoimen korkeakouluopetuksen lisäksi muita mahdollisuuksia toisen asteen opiskelijoille? Miten toisen asteen opiskelijat huomioidaan avoimen tarjonnassa?

4. Mitä uusia yhteistyökäytäntöjä korkeakoululla on toisen asteen kanssa? Valmisteleeko korkeakoulu uusia yhteistyömalleja toisen asteen kanssa?

Haaga-Helia on käynnistänyt Suomen Liikemiesten Kauppaoppilaitoksen ja Perho Liiketalousopiston (ent. Helmi Liiketalousopisto) kanssa yhteistyön, jolla rakennetaan joustavaa siirtymää merkonomi- ja datanomi-koulutuksesta liiketalouden ja tietojenkäsittelyn tradenomiopintoihin.

Suunnitelman mukaan keväällä 2017 valmistuvista yo-taustaisista datanomeista ja merkonomeista osa jatkaa syksyllä 2017 opintojaan ammattikorkeakoulussa. Väylän muotoilun yhteydessä on luotu selkeä aiemmin hankitun osaamisen hyväksymismalli SLK:sta valmistuneiden datanomien ja merkonomien osalta. Tavoitteena on, että opiskelijat jatkavat suoraan ilman välivaiheita ja rakentavat korkeakoulututkintoaan jo hankitun osaamisen päälle.

Käynnistimme keväällä 2016 yhteistyön Porvoossa Point Collegen kanssa. Yhteistyön myötä toisen asteen opiskelijoille on luotu opintopolkuja, joiden mukaisesti opiskelijat voivat tulla yhden jakson (8 vkoa) ajaksi vaihtoon Haaga-Heliaan opiskelemaan. Vaihdoissa saavutetut suoritukset nopeuttavat opintoja, jos opinnot jatkuvat myöhemmin ammattikorkeakouluopintoihin. Henkilöstö on mukana yhteistyössä esimerkiksi yhteisten tapahtumien merkeissä myönteisen aluekehityksen hengessä.

Haaga-Helia on myös pilotoinut yhteistyötä HEO-kansanopiston kanssa valikoiduissa/tunnistetuissa osaamisissa, jolloin HEO:n opiskelijat ovat opiskelleet kohden määritettyjen Haaga-Helian media-alan opintojen osaamistavoitteita. Opinnot toimivat ikkunana ammattikorkeakouluopintoihin ja antavat eväitä jatkoon suunnitteluun.

Jatkamme yhteistyötä Suomen Urheiluopiston kanssa rakentamalla väylää toisen asteen tutkinnosta ammattikorkeakouluopintoihin. Kehitämme liikunta-alalla myös toiminnallista yhteistyötä toisen asteen kanssa rakentamalla kokonaisuuksia samoille alustoille, joissa tekemisen vaatimustaso määräytyy opiskelijan taustan mukaan.

5. Tarjoaako korkeakoulu avoimen korkeakouluopetuksen lisäksi muita mahdollisuuksia toisen asteen opiskelijoille? Miten toisen asteen opiskelijat huomioidaan avoimen tarjonnassa?

Haaga-Helia tukee erityisesti ammatillista väylää kulkeneita tarjoamalla avoimessa AMK:ssa esimerkiksi englannin, ruotsin ja matematiikan valmentavia kursseja. Lisäksi Perho Liiketalousopiston ravintola-alan opiskelijoille on tarjolla AMK-opintoihin valmentavaa opetusta.

C) DIGITAALISET OPPIMISYMPÄRISTÖT, VERKKO-OPETUS-TARJONTA JA DIGITAALINEN KOULUTUSYHTEISTYÖ JA DIGIPEDAGOGINEN OSAAMINEN

6. Miten kehittäte digitaalisia oppimisympäristöjä?

7. Minkälaista yhteistä tai vastavuoroisesti järjestettyä opintotarjontaa ja yhteistä oppimateriaalituotantoa korkeakoulullanne on muiden korkeakoulujen kanssa?

8. Miten opettajien ja muiden toimijoiden digipedagogista osaaminen arvioidaan ja kehitetään? Mikä taho vastaa (digi)pedagogiikan kehittämisestä?

9. Mitä toimenpiteitä korkeakoululla on kaikille avoimen opintotarjonnan luomiseksi esimerkiksi erityisesti toisen asteen opiskelijoiden käyttöön?

6. Miten kehittäte digitaalisia oppimisympäristöjä?

Pidämme nykyiset digitaaliset oppimisympäristöt teknisesti ajan tasalla ja toimivina samalla kun kokeilemme paitsi uusia ympäristöjä myös uudenlaisia tapoja hyödyntää erilaisia sovelluksia ja ympäristöjä.

Olemme mukana Jyväskylän ammattikorkeakoulun eAMK-hankkeessa, jossa keskitymme erityisesti digipedagogisen

valmennuksen kehittämiseen sekä oppimisanalytiikan ja älykkäiden ratkaisujen mahdollisuuksien tutkimiseen ohjauksessa ja opiskelijan työvälineenä.

Olemme myös käynnistäneet yhdessä Laurean ja Metropolian kanssa yhteisen Digikampuksen rakentamisen. Toteutamme sen puitteissa suunnitelman mukaan yhteisen verkkotarjonnan, digipedagogisen tuen (ml. toteutusten suunnittelu ja digiohjaus) ja digitarjontaan ja opiskeluun liittyvän hallinnon. Näiden lisäksi kytkemme Digikampukseen materiaalituen (linkki kirjaston e-materiaaleihin + muihin kokoelmiin) ja tutkimme mahdollistavia teknologioita kokeilujen kautta. Tavoitteenamme on hakea yhteistä alustaa tukemaan 2020-luvun sulautuvaa, online- sekä offline-oppimista (taustalla analytiikkaa ja automatiikkaa) itse ohjautuvasti ja tuettuna/ohjattuna.

7. Minkälaista yhteistä tai vastavuoroisesti järjestettyä opintotarjontaa ja yhteistä oppimateriaalituotantoa korkeakoulullanne on muiden korkeakoulujen kanssa?

Haaga-Helia, Laurea ja Metropolia käynnistivät 2016 GreenCard-yhteistyön, jonka puitteissa olemme avanneet verkkototeutuksia kolmen ammattikorkeakoulun opiskelijoille. Jatkossa yhteistyö laajenee osaamispolkujen muotoilun myötä kokonaisuuksiin, jotka tuottavat lisäarvoa sekä opiskelijoille että elinkeinoelämälle.

Haaga-Helia, Laurea ja Metropolia käynnistävät myös kielten opetuksen yhteistyötä Aalto-yliopiston kanssa ja suunnitelmissa on avata ensin vastavuoroisesti kielten jatkokursseja soveltuvin osin kussakin korkeakoulussa. Tavoitteena on syventää ja laajentaa yhteistyötä pääkaupunkiseudulla mahdollisuuksien mukaan myös muihin korkeakouluihin.

8. Miten opettajien ja muiden toimijoiden digipedagogista osaaminen arvioidaan ja kehitetään? Mikä taho vastaa (digi)pedagogiikan kehittämisestä?

Pedagogiikan kehittämisestä (ml. digipedagogiikka) Haaga-Heliassa vastaa koulutuksesta vastaava vararehtori, joka tekee aiheen tiimoilta yhteistyötä HR:n ja koulutusjohdon kanssa. Pedagogiikan kehittämistä tukee myös Pedacenter-ydinosaamisalue, jonka toimintaan osallistuva opetushenkilöstö tukee koko Haaga-Helian pedagogisen osaamisen kehittymistä.

Haaga-Helia arvioi digipedagogista osaamista monin eri tavoin. Esimerkistä käy vuonna 2016 toteuttamamme opettajien osaamiskartoitus, jonka yksi osa liittyi digitaaliseen osaamiseen (tarkoituksenmukaiset työkalut, ympäristöt ja aineistot oppimisen tukena). Kartoitus on esimerkki kyselyistä, joiden perusteella suunnittelemme osaamisen kehittämistä ja kaikille tarjontaan tuotavista kursseista.

Haaga-Helia käynnisti vuonna 2015 laajan kaksivuotisen kaikille opettajille suunnatun pedagogisen valmennusohjelman – HH-PEDAALIn. Digipedagogisten valmiuksien kehittäminen on ollut yksi keskeinen osa HH-PEDAALia.

Jatkossa digipedagogiikan tuki on tarkoitus kytkeä osaksi kolmen AMK:n Digikampus-toimintaa, jossa pedagogisella tuella on keskeinen rooli.

9. Mitä toimenpiteitä korkeakoululla on kaikille avoimen opintotarjonnan luomiseksi esimerkiksi erityisesti toisen asteen opiskelijoiden käyttöön?

Haaga-Helia tukee erityisesti ammatillista väylää kulkeneita tarjoamalla avoimessa AMK:ssa esimerkiksi englannin, ruotsin ja matematiikan valmentavia kursseja.

D) OPINTOJEN YMPÄRIVUOTISTAMINEN

10. Onko korkeakoulussa tulevana kesänä aiempaa enemmän mahdollisuuksia suorittaa opintoja kaikilla aloilla?

11. Miten korkeakoulu huolehtii ympärivuotisesta opintotarjonnasta siten, että opiskelija voi suorittaa opintoja joustavasti? Kuinka laajasti järjestätte eri aloilla tutkinto-opiskelijoille ajan ja paikan suhteen joustavia opintoja, esimerkiksi verkko-opintoja ja intensiivikursseja?

10. Onko korkeakoulussa tulevana kesänä aiempaa enemmän mahdollisuuksia suorittaa opintoja kaikilla aloilla?

Kyllä, mahdollisuuksia on enemmän kesällä 2017. Tarjontaa on ollut vuodesta 2014 koko ajan kasvavassa määrin. Vuonna 2015 oli tarjoomassa 71 toteutusta, vuonna 2016 tarjottiin 87 toteutusta. Opintopisteitä kertyi 6658 vuonna 2015 ja vuonna 2016 kertyi jo 9 611 opintopistettä eli 46 tutkinnon verran. Opintoja on tarjolla useissa toimipisteissä ja koulutusohjelmissa. Kesällä 2017 tarjolla on 102 toteutusta. 3AMK-yhteistyössä Laurean ja Metropolian kanssa toteutamme Professional Summer Schoolia. Teemme myös yhteistyötä Helsingin yliopiston kesäyliopiston kanssa.

Suunnittelemme myös vuodenvaihteeseen sijoittuvan lomajakson parempaa hyödyntämistä opintojen suorittamiseen.

11. Miten korkeakoulu huolehtii ympärivuotisesta opintotarjonnasta siten, että opiskelija voi suorittaa opintoja joustavasti? Kuinka laajasti järjestätte eri aloilla tutkinto-opiskelijoille ajan ja paikan suhteen joustavia opintoja, esimerkiksi verkko-opintoja ja intensiivikursseja?

Verkkotarjontaan on tuotu non-stop-toteutuksia, jotka ovat tarjolla myös lomajaksoilla. Intensiivikursseja tarjotaan kaikilla aloilla periodien ulkopuolella. Haaga-Helian ensimmäinen MOOC-kurssi on valmistumassa. Verkkotarjonta on lisääntynyt, kaikissa opintojaksoissamme on virtuaalisia osia. Esimerkiksi tietojenkäsittelyn ja liiketalouden monimuoto-opiskelijoiden on mahdollista opiskella koko tutkinto verkossa.

E) MUUTA

12. Mitä muita toimenpiteitä on meneillään tai harkitaan työelämään siirtymisen nopeuttamiseksi?

13. Millaisia toimenpiteitä on meneillään erityisesti työssä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisen parantamiseksi?

14. Mitä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä haasteita korkeakoulu on tunnistanut kärkihanke 3 teemojen toimenpiteissä, erityisesti opiskelijavalinnoissa eri aloilla? Millaisilla toimilla korkeakoulu edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta asiakohdissa A-E?

12. Mitä muita toimenpiteitä on meneillään tai harkitaan työelämään siirtymisen nopeuttamiseksi?

Kehittämme parhaillaan nk. Work & Study -mallia, joka sisältää osaamisen tunnustamisen periaatteet Haaga-Heliassa. Se kattaa sekä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisen ja tunnustamisen myös tilanteet, jossa opiskelija on töissä opintojensa aikana. Aloite osaamisen tunnustamiseen ja tunnustamiseen voi lähteä opiskelijasta, joka on aloittanut oman

työuransa ennen valmistumista, tai se voi lähteä työnantajasta/yrityksestä, jolla on esimerkiksi tarve rekrytoida opiskelijoita kasvamaan tulevaisuuden ammattilaisiksi. Näissä tapauksissa opiskelija ja työnantajan edustaja suunnittelevat yhteistyössä Haaga-Helien edustajan kanssa tarvittavan osaamisen saavuttamisesta joko työtehtävissä tai opintojaksoilla työn ohessa. Myös opinnäytetyö voidaan kytkeä tähän malliin työssä tehtäväksi kehittämistehtäväksi.

13. Millaisia toimenpiteitä on meneillään erityisesti työssä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisen parantamiseksi?

Osana yllä mainittua Work & Study -mallia olemme kehittäneet näyttöpäivä-toimintamallia, jossa opiskelijalla on mahdollisuus osoittaa osaamisensa keskitetysti yhden päivän aikana ennalta ilmoitettujen opintojaksojen osalta. Malli toimii erityisen hyvin suurissa koulutusohjelmissa.

Näyttöpäivässä osaaminen todennetaan erilaisia näyttömenetelmiä hyödyntäen, joita voivat olla esimerkiksi esitykset, ryhmäkeskustelut, haastattelut, tentit, simulaatiot jne. Näyttöpäivän arvioinnissa pyritään mahdollisuuksien mukaan toteuttamaan "nelikantaista arviointimallia". Siinä opettajan arvioinnin sekä opiskelijoiden itse- ja vertaisarvioinnin lisäksi työelämäarviointilla (esimerkiksi oman korkeakoulun alumnit) on keskeinen rooli.

Osaamisen osoittaminen onnistuu myös näyttöpäivien ulkopuolella joustavasti ja ympäri vuoden eikä sitä ole sidottu esimerkiksi opintojaksojen aikatauluihin.

14. Mitä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä haasteita korkeakoulu on tunnistanut kärkihanke 3 teemojen toimenpiteissä, erityisesti opiskelijavalinnoissa eri aloilla? Millaisilla toimilla korkeakoulu edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta asiakohdissa A-E?

Opiskelijavalintojen osalta Haaga-Helia on sitoutunut valtakunnalliseen Arenen valintaperustesuositukseen, jonka mukaan hakijalla on mahdollisuus hakea oikeutta valintakokeen suorittamista koskeviin erityisjärjestelyihin erillisellä hakemuksella. Hakulomake on kaikille korkeakouluille yhteinen ja se on saatavilla jokaisen korkeakoulun verkkosivulta. Hakemuksessa hakija kuvaa tarvitsemansa valintakokeen erityisjärjestelyt sekä perustelut erityisjärjestelyjen hakemiselle. Hakemukseen tulee liittää kopiot todistuksista, joihin hakija vetoaa.

Hakemus toimitetaan erikseen kaikkiin korkeakouluihin, joihin hakija on hakenut.

Päätös valintakokeen erityisjärjestelyistä on hakukohdekohtainen ja päätös on voimassa vain määrättyinä valintakoepäivinä. Päätöksenteossa noudatetaan hyvän hallintotavan mukaisia menettelyjä. Erityisjärjestelyhakemuksen liitteet ovat salassa pidettäviä.